

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë, UP, Prishtinë
Titulli i lëndës:	Sintaksë e gjuhës turke 2
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	E obligueshme
Viti i studimeve:	II
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Fakulteti i Filologjisë, UP, Prishtinë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Dr. Abdullah Hamiti
Detajet kontaktuese:	Cel.: 044/402 989 ; e-mail:abdullahamiti@yahoo.com
Përshkrimi i lëndës	Lënda “Sintaksë e gjuhës turke 2” përfshin sintaksën e periudhës së gjuhës turke e cila do të nxihet duke bërë krahasime me sintaksën e periudhës së gjuhës shqipe. Studentët fillimisht do të njihen me strukturën e fjalisë së përbërë turke. Do t’i nxënë rregullat e formimit të fjalive të përbëra dhe llojet e fjalive me bashkërenditje e me nënrenditje; si dhe të mësojnë fjalitë e varura kushtore dhe periudhën asindetike.
Qëllimet e lëndës:	<ul style="list-style-type: none"> - t’u ofroj studentëve njohuri për rregullat sintaksore të gjuhës turke. Sintaksa e periudhës. - t’i nxënë rregullat për krijimin e fjalive në gjuhën turke – topika e fjalisë. - t’i nxënë rregullat e formimit të fjalive të përbëra dhe llojet e fjalive me bashkërenditje e me nënrenditje. - Të dinë të shprehen drejtë në gjuhën standarde turke me shkrim dhe me gojë.
Rezultatet e pritura të nxënies:	- të aftësohet për komunikim përkatës në situata të ndryshme.

	<ul style="list-style-type: none"> - t'i identifikojë dhe t'i verbalizojë problemet e të nxënit të sintaksës së fjalisë së gjuhës turke. - të përshkruaj situata të ndryshme jetësore duke përdorur fjalitë e përbëra të gjuhës turke në mënyrë të duhur. - të aftësohet të zhvillojë biseda e të përkthej nga turqishtja në shqipe dhe anasjelltas. - të lexojë tekste të ndryshme dhe vetë pastaj të përfolë përmbajtjen e tyre. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	10 min	15	2.5
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	10	1	10
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	20	2	40
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2	2	4
Projektet, prezentimet ,etj			
Totali	33	80	146.5 orë 6 ECTS
Metodologjia e mësimdhënies:			
	Mësimi është mësim i rregullt me formën e ligjeratave 2 orë në javë dhe poashtu përcillet me punë praktike gjatë ushtrimeve 2 orë në javë.		

	Ushtrimet me studentë ku do të ketë diskutime e dialogje dhe përkthime nga të dy gjuhët turqisht-shqip dhe anasjelltas zhvillohen në grup e pastaj kalohet edhe në punë individuale që do të bëhet kryesisht jashtë ambienteve të fakultetit (shtëpi, bibliotekë).
Metodat e vlerësimit:	Do të zbatohen këto metoda të vlerësimit: Vlerësimi i parë: 15% Vlerësimi i dytë: 15% Angazhimet e tjera 15% Vijimi i rregullt 5% Provimi final: 50% Totali 100%
Literatura	
Literatura bazë:	Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi -Cümle Tahlilleri, 6. Baskı, AKÇAĞ, Ankara, 1999; Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , Prishtinë 2002, f. 285;
Literatura shtesë:	Neşe ATABEY, Sevgi Özel, Ayfer ÇAM, Türkiye Türkçesinin Söz DİZİMİ, Ankara, 1981. Hikmet Dizdaroğlu, Tümcedilbilgisi, Ankara 1976. Vecihe Hatipoğlu, Türkçenin Sözdizimi, Ankara 1982. M. Metin Karaörs, Türkçenin Soz Dizimi ve Cümle Tahlilleri, Kayseri, 1993. Prof. Dr. Muharrem Ergin, <i>Üniversiteler için Türk Dili</i> , Istanbul, 1994. Karaman N. Nihal, <i>Yabancılar için Türkçe metinler</i> , Istanbul, 1988.
Plani i dizejnuar i mësimit:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet
Java e parë:	I. Fjalitë e përbëra (Birleşik tümceler) Struktura e fjalisë së përbërë Literatura: Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi -Cümle Tahlilleri, 6. Baskı, AKÇAĞ, Ankara, 1999, s. 11-22.
Java e dytë:	Periudha me fjali të bashkërenditura -llojet (Yanya birleşik tümce çeşitleri) Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , Prishtinë 2002, f. 251-253 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi, s. 44 - 46.

Java e tretë:	Periudha me fjali të nënrenditura (Alta birleşik tümce) Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 254-255 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi.
Java e katërt:	Periudha me fjali të varura rrethore. A) Fjalitë e përbëra me kallëzuesin infinit: - Periudha me fjali të varura vendore - Periudha me fjali të varura kohore
Java e pestë:	- Periudha me fjali të varura mënyrore - Periudha me fjali të varura qëllimore Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 256-260 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi.
Java e gjashtë:	- Periudha me fjali të varura shkakore - Periudha me fjali të varura rrjedhimore - Periudha me fjali të varura lejore
Java e shtatë:	- Periudha me fjali të varura krahasore - Periudha me fjali të varura lidhore Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 260-264 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi.
Java e tetë:	<i>Kolokuiumi</i>
Java e nëntë:	B) Fjalitë e përbëra me lidhëzat nënrenditëse - Tipat e fjalive të shprehura me subjunktorin <u>ki</u> Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 2164-268 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi, s. 64-65.
Java e dhjetë:	Shprehja e subordinimit me <u>DIYE</u> - Tipat e fjalive të shprehur me subjunktorin <u>diye</u> Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 268-272 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi.
Java e njëmbëdhjetë:	C) Periudha me fjali të varura kushtore Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 272-277 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi.
Java e dymbëdhjetë:	<i>Përmbledhje e përgjithshme të ligjëratave dhe përgatitja e studentëve për provimin përfundimtar.</i>
Java e trembëdhjetë:	Periudha asindetike Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , f. 277-282 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi, s. 66- 67.
Java e katërbëdhjetë:	Fjalitë e ndërmjetme dhe ligjerata e drejtë Literatura: Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së

	sotme turke , f. 282- 283 dhe Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi; f. 70-71
Java e pesëmbëdhjetë:	<i>Provimi përfundimtar</i>

**Poli
tika
t
aka
de
mik
e
dhe
re
gull
at e
mir
ësje
lljes
:**

*Viji
mi i
ligjë
rata
ve
është
ë i
obli
gue
shë
m.
Mu
nge
sa
në 5
ligjë
rata
stud
enti
e
hum
b të
drej
tën
për
të
hyrë
në
pro*

*vim.
Pla
gja
rizm
i
dhe
kopj
imi
në
pro
vim
e
janë
të
dën
ues
hme
;
stud
enti
mer
r
note
neg
ativ
e.*

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Orientalistikë
Titulli i lëndës:	Letërsi e vjetër turke
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	III
Numri i orëve në javë:	2+1
Vlera në kredi – ECTS:	5
Koha / lokacioni:	Fakulteti i Filologjisë/ UP Prishtinë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. dr. Abdullah hamiti
Detajet kontaktuese:	abdullahamiti@yahoo.com

<p>Përshkrimi i lëndës</p>	<p>Lënda “Letërsi e vjetër turke” përfshin letërsinë turke, që nga fillet e para të saj e deri te tanzimati, me autorë të ndryshëm dhe me ndikimet kulturore orientale. Pas informatave për krijimet e hershme të letërsisë turke, me ato gojore e të shkruara paraislame, do të kalohet te Letërsia e periudhës osmane e cila zhvillohet në tri drejtime: fillon me letërsinë fetare-mistike dhe atë popullore dhe menjëherë pas lind edhe letërsia laike e njohur si Letërsia e divanit ku do të përfshihen karakteristikat dhe format poetike të letërsisë së divanit duke bërë një pasqyrë të zhvillimit kronologjik të letërsisë së divanit gjatë shekujve nga shek. 13 e deri tek ai 19 kur me periudhën e Tanzimatit fillon letërsia bashkëkohore turke.</p>		
<p>Qëllimet e lëndës:</p>	<p>Ky kurs ka për qëllim që:</p> <ul style="list-style-type: none"> - studentët të informohen për rrjedhën historike të letërsisë vjetër turke. - të informohen për zhvillimin e letërsisë mistike turke me përfaqësuesit kryesorë të saj. - të informohen për rrjedhën historike të letërsisë klasike turke – letërsinë e Divanit. - të njohohen me format poetike të kultivuara në poezinë e Divanit dhe me tematikën e poezisë së Divanit - të marrin njohuri për përfaqësuesit kryesorë të poezisë turke të Divanit. 		
<p>Rezultatet e pritura të nxënies:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - të përshkruaj zhvillimin historik të letërsisë së vjetër turke duke e bërë periodizimin e saj nëpër periudhat që e karakterizojnë zhvillimin e letërsisë së vjetër turke. - të krahasoj njohuritë për letërsinë popullore turke dhe për letërsinë mistike turke. - të diskutojë për letërsinë klasike turke – letërsinë e Divanit. - të identifikoj dhe të prezentoj veprat dhe përfaqësuesit më eminent të letërsisë klasike turke – letërsisë së Divanit që përfshihen në këtë cikël 		
<p>Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxëniet të studentit)</p>			
<p>Aktiviteti</p>	<p>Orë</p>	<p>Ditë/javë</p>	<p>Gjithësej</p>
<p>Ligjërata</p>	<p>2</p>	<p>15</p>	<p>30</p>
<p>Ushtrime teorike/laboratorike</p>	<p>2</p>	<p>15</p>	<p>30</p>
<p>Punë praktike</p>			

Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Ushtrime në teren			
Kollokfiume, seminare			
Detyra të shtëpisë	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	15	15
Përgaditja përfundimtare për provim	2	15	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)			
Projektet,prezentimet ,etj			
Totali			150
Metodologjia e mësimdhënies:			
	Mësimi është mësim i rregullt me formën e ligjeratave 2 orë në javë dhe poashtu përcillet me punë praktike gjatë ushtrimeve 1 orë në javë. Ushtrimet zhvillohen në grup e pastaj kalohet edhe në punë individuale që do të bëhet kryesisht jashtë ambienteve të fakultetit (shtëpi, bibliotekë)..		
Metodat e vlerësimit:			
	Do të zbatohen këto metoda të vlerësimit: Vlerësimi i parë: 15% Vlerësimi i dytë: 15% Angazhimet e tjera 15% Vijimi i rregullt 5% Provimi final: 50% Totali 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi -Cümle Tahlilleri, 6. Baskı, AKÇAĞ, Ankara, 1999; Dr. sc. Abdullah Hamiti, Gramatika e gjuhës së sotme turke , Prishtinë 2002, f. 285;		
Literatura shtesë:	Neşe ATABEY, Sevgi Özel, Ayfer ÇAM, Türkiye Türkçesinin Söz DİZİMİ, Ankara, 1981. Hikmet Dizdaroğlu, Tümcedilbilgisi, Ankara 1976. Vecihe Hatipoğlu, Türkçenin Sözdizimi, Ankara 1982. M. Metin Karaörs, Türkçenin Soz Dizimi ve Cümle Tahlilleri, Kayseri, 1993. Prof. Dr. Muharrem Ergin, <i>Üniversiteler için Türk Dili</i> , Istanbul, 1994. Karaman N. Nihal, <i>Yabancılar için Türkçe metinler</i> , Istanbul, 1988.		

Plani i dizajnuar i mësimi:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Java e parë:	<p>Periodizimi i letërsisë turke</p> <ul style="list-style-type: none"> - periudha paraislame e letërsisë turke <p>Literatura: Ahmet Kabaklı, Türk Edebiyatı, II. Cilt, İstanbul, 1994; dhe Prof. Dr. Mine Mengi, Eski Türk Edebiyatı Tarihi, 8. Baskı, AKÇAĞ, Ankara, 2003.</p>
Java e dytë:	<p>Periudha islame e letërsisë turke.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Letërsia turke në periudhën Karahane. - Letërsia turke në kohën e Selxhukëve - Letërsia turke në kohën e Çagatajve <p>Literatura: Ahmet Kabaklı, Türk Edebiyatı, II. Cilt, İstanbul, 1994; dhe Prof. Dr. Mine Mengi, Eski Türk Edebiyatı Tarihi, 8. Baskı, AKÇAĞ, Ankara, 2003.</p>
Java e tretë:	<p>Letërsia popullore-gojore në Anadolli</p> <ul style="list-style-type: none"> - krijimet gojore në vargje: Destan, Türkü, Mâni. - krijimet gojore në prozë: Atasözü, Masal, Halk Hikayeleri. - krijimet gojore teatrale: Karagöz, Meddah, Ortaoyunu. <p>Literatura: Ahmet Kabaklı, Türk Edebiyatı, I. Cilt, İstanbul, 1994; Prof. Dr. Mine Mengi, Eski Türk Edebiyatı Tarihi, 8. Baskı, AKÇAĞ, Ankara, 2003; Naili P. Boratov, Halk Hikayeleri ve Halk Hikayeciliği, 1946; N. P. Boratov, Folklor ve Edebiyat, 1939; Şükrü Elçin, Türk Halk Edebiyatına giriş, 1986.</p>
Java e katërt:	<p>Letërsia mistike turke / poezia e teqeve</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ahmed Jeseviu dhe Junus Emre poeti më i madh i misticizmit popullor turk. <p>Literatura: Ahmet Kabaklı, Türk Edebiyatı, II. Cilt, İstanbul, 1994; Prof. Dr. Mine Mengi, Eski Türk Edebiyatı Tarihi, 8. Baskı, AKÇAĞ, Ankara, 2003; Dr. Selçuk Eraydin, Tesavvufi dhe Tarikatet, Tetovë, 2001; N. Filipoviç, Tesawwuf – islamski misticizam, në: POF, XXIV / 1974, Sarajevo, 1976; Fuad Köprülü, Türk Edebiyatında İlk Mütesavvıflar, Ankara, 1966.</p>
Java e pestë:	<p>Poezia moralo-filozofike e Mevlana Xhelaluddin Rumiut.</p> <p>Literatura: Ahmet Kabaklı, Türk Edebiyatı, II. Cilt, İstanbul, 1994; Prof. Dr. Mine Mengi, Eski Türk Edebiyatı Tarihi, 8. Baskı, AKÇAĞ, Ankara, 2003; Dr. Fuad Köprülü, Historija Turske Knjizevnosti, në: Islamska Misao, br. 82, Sarajevo, 1985;</p>
Java e gjashtë:	<p>Sulltan Veledi, Ashik Pasha dhe Sulejman Çelebiu</p> <p>Literatura: Ahmet Kabaklı, Türk Edebiyatı, II. Cilt, İstanbul, 1994; Prof. Dr. Mine Mengi, Eski Türk Edebiyatı Tarihi, 8.</p>

	Baski, AKÇAĞ, Ankara, 2003; Dr. Fuad Köprülü, Historija Turske Knjizevnosti – Opći pogled na razvoj turskog jezika i knjizevnosti u Anadoliji (VIII-XIV stoljeće), në: Islamska Misao, br. 100 dhe 103, Sarajevo, 1987; Prof. Dr. Faruk K. Timurtaş, ÖNSÖZ, në librin, Türk Klasikleri, Mevlid, Süleyman Çelebi, İstanbul, 1990.
Java e shtatë:	Vlerësimi i parë intermediar.
Java e tetë:	Periodizimi i letërsisë klasike turke –letërsisë së Divanit. - Format poetike në poezinë e Divanit. - Figuracioni dhe tematika e poezisë së Divanit.
Java e nëntë:	Shkrimtarët e shekullit 15 Ahmedi, Shejhi, Ahmed Pasha Bursali Nexhati Bej, Prishtineli Mesih, Mihri hatun.
Java e dhjetë:	Shkrimtarët e shekullit 16 - Zati, Hajali, Jahja bej Dukagjini
Java e njëmbëdhjetë:	- Fuzuli – klasiku më i madh turk. - Baki – liriku më i madh turk
Java e dymbëdhjetë:	Shkrimtarët e shekullit 17 - Nefi - Nabi
Java e trembëdhjetë:	Zhvillimi i prozës në teritorin osman në shek. 17 - Evlija Çelebiu dhe Seyhatnameja e tij.
Java e katërbëdhjetë:	Poezia klasike turke e shekullit 18 - Nedimi - Shejh Galibi
Java e pesëmbëdhjetë:	Testi provues përfundimtarë
Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:	
Cakto politikat e mirësjelljes konfor statusit të UP-së. Vijimi në ligjërata dhe ushtrime duhet të jetë i rregullt, gjatë mbajtjes së mësimit duhet të mbretërojë qetësia, të shkyçen telefonat celular si dhe hyrja në sallë duhet të jetë me kohë. Plagjiarizmi dhe kopjimi në provime janë të dënueshme; studenti merr note negative.	